

8-9-23

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

Minister VWS
Staatssecretaris

Deadline: z.s.m.
deadline Kamervragen is
verlopen.

Directie Curatieve Zorg

Ontworpen door

nota

(ter beslissing) het (on)vermogen van minderjarigen om de gevolgen van genderbehandelingen onder ogen te zien en de noodzaak om als overheid in actie te komen

Datum Document

Kenmerk

3628576-1050500-CZ

Bijlage(n)

1. Aanleiding

We hebben Kamervragen ontvangen over het (on)vermogen van minderjarigen om de gevolgen van genderbehandelingen onder ogen te zien en de noodzaak om als overheid in actie te komen. De vragen zijn gesteld door de leden Pouw-Verweij ~~(1A21)~~ en Omtzigt (Omtzigt) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

2. Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd om de antwoorden op de Kamervragen te versturen naar de Kamer. Bij voorkeur voor het eind van het zomerreces van de TK.
- Er is een uitstelbrief verstuurd waardoor de deadline voor de beantwoording staat op 8 augustus 2023.
- Overschrijding van deze termijn heeft te maken met meerdere deskundigen die benaderd zijn maar vanwege vakantieperiode later gereageerd hebben.
- De minister van OCW heeft verzoek gedaan om de beantwoording mede namens hem te versturen aan de TK.

3. Kernpunten

Deze nieuwe vragen zijn gebaseerd op een artikel in Medisch Contact van 25 mei jl. <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/nieuwsartikel/overheid-moet-regels-maken-voor-behandelen-genderdysforie>. Het artikel gaat in op de gevolgen van genderaanpassingen en het overzien van de consequenties daarvan. Dat het artikel veel uiteenlopende reacties oproept blijkt uit de 51 reacties.

Lijn van het artikel is dat de overheid moet in ingrijpen omdat de basis voor volledige autonomie van het kind wankel is.

In sommige landen zoals Zweden, Groot-Brittannië en Frankrijk wordt hormoonbehandeling bij transgender jongeren verboden. De reden hiervoor is dat hormoonbehandeling bij transgender jongeren nog onvoldoende onderzocht is en de risico's om deze medicijnen bij jongeren te gebruiken nog niet goed genoeg bekend zijn. Men vindt de voordelen van puberteitsremmers voor transjongeren, namelijk het verbeteren van het algemeen welbevinden niet opwegen tegen de risico's die de medicatie heeft. Vooral het gebrek aan goed onderbouwde studies, die de mogelijke bijwerkingen op lange termijn onderzoeken speelt hierbij een belangrijke rol. Daarnaast is er roep om extra onderzoek.

Lijn van beantwoorden van de kamervragen:

- U licht toe wat de wettelijke basis is voor medische behandeling en schetst de historie rondom (jeugd)transgenderzorg;
- We hebben in Nederland voldoende stevige transgenderzorg voor kinderen hebben met daarbij voldoende expertise in de academische centra en de genderklinieken;
- de nu lopende evaluatie waar u opdracht voor heeft gegeven aan ZonMw (en nadien herziening) van de Kwaliteitsstandaard Transgenderzorg Somatisch en de waarborg dat het Zorginstituut die kwaliteitsstandaard op de meerjarenagenda heeft geplaatst, geeft voldoende waarborgen bieden rondom de kwaliteit van de Transgenderzorg in Nederland, ook op het gebied van de behandeling van minderjarigen met gendervraagstukken.
- De overheid bemoeit zich niet met de manier waarop zorgverleners zorg verlenen voor zover het medisch inhoudelijke overwegingen betreft.
- Het is aan veldpartijen is om gezamenlijk, in professionele standaarden en richtlijnen, invulling te geven aan de vraag wat goede zorg is.
- Binnen het Amsterdam UMC wordt op dit moment onderzoek gedaan naar de lange termijneffecten van hormoonremmers op het brein, de aanmeldingen (de minder klassieke populatie die zich heden naast de klassieke populatie meldt met gendervraagstukken), en de mate waarin jongeren de effecten van de behandelingen kunnen overzien.
- We hebben in mei 2023 twee zeer uitgebreide onderzoeken op het gebied van de transgenderzorg en een brief naar de TK gestuurd. Advies vragen bij de Gezondheidsraad lijkt nu niet relevant omdat er geen relevant wetenschappelijk onderzoek beschikbaar is. Daarnaast loopt er de evaluatie van de Kwaliteitsstandaard Transgenderzorg Somatisch.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Al eerder (augustus 2022) hebben we vragen ontvangen van de leden Pouw-Verweij en Omtzigt over de NHS in Engeland die een onafhankelijke review heeft laten uitvoeren met als doel om te horen hoe het de zorg aan kinderen en jongeren met vragen over hun genderidentiteit of genderincongruentie zou kunnen verbeteren. [pdf \(overheid.nl\)](#) Het Cass rapport van deze review is kritisch over de behandeling, die plaatsvond in de Tavistock kliniek. Inmiddels is de Tavistock kliniek gesloten. De eerdere Kamervragen zijn gesteld gingen over de sluiting van

deze kliniek. Tevens werden vragen gesteld over de Nederlandse situatie. Naar aanleiding van deze vragen is destijds contact geweest met onder andere het CBG, de IGJ en het Amsterdam UMC. Mede op basis van deze contacten zijn de antwoorden geformuleerd. Ook door de SGP zijn hierover vragen gesteld.

Daarnaast zijn er in de vaste commissie voor Volksgezondheid Welzijn en Sport vragen gesteld naar aanleiding van de brief over de twee onderzoeksrapporten op gebied van transgenderzorg. Deze vragen zullen binnenkort beantwoord worden.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Het onderwerp transgenderzorg leidt regelmatig tot vragen vanuit de TK maar ook vanuit de maatschappij.

c. Financiële en personele gevolgen

N.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Voor de beantwoording van de vragen hebben we gebruik gemaakt van (ook al eerder gegeven input) van: de IGJ, Zinl, ZonMw, KIMS (Kennisinstituut medisch specialisten), Amsterdam UMC, Radboudumc en het ministerie OCW. Daarnaast hebben de directies Zorgverzekeringen, Jeugd en Patiënt en Zorgordening input geleverd.

f. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

g. Toezeggingen

N.v.t.

h. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

